

Dönem : 1
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 155

İstanbul Milletvekilleri Vahyi Özarar ve Sabri Vardarlı'nın, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin (c) fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/43)

Millet Meclisi Başkanlığına

2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesi (C) fıkrasının tadili hakkındaki kanun teklifimiz esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygularımızla arz ederiz.

15 . 12 . 1961

İstanbul Milletvekili
V. Özarar

İstanbul Milletvekili
S. Vardarlı

GEREKÇE

Türk ekonomisinin istikrar içinde gelişmesini teminen tarım sanayi ve ulaştırma sahalarında yapılacak yatırımları finansmanında kullanılmak üzere bir yatırımlar finansman fonu teşkil edilerek bu fonun öz kaynağı olarak tasarruf bonoları çıkarılması 223 sayılı Kanunla kabul edilmiş idi.

Bu kanunun 15 nci maddesi mezkûr bonoların beş yıl müddetle nama yazılı ve mütaakiben mahalline yazılı bono addedilmesini âmîr bulunmaktadır.

Bu vaziyete göre 5 yıl müddetle nama yazılı mezkûr bonoların donmuş bir sermaye mahiyetini iktisabeylediği zâhir ve piyasada mevcut bugünkü durgunluk muvacehesinde bu hususun iktisadi gelişmemize ufak da olsa tesir icra edeceği aşikârdır.

Bu sebeple donuk durumda bulunan tasarruf bonolarına bir seyyaliyet vermek ve böylece piyasada bir canlanmaya imkân hazırlayarak ticaret erbabının bankalarda mevcut kredilerini başka alanlarda ve istihsali teşvik edecek işlerde kullanmalarını temin maksadıyla Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin C fıkrasında yazılı bulunan teminatlar mefhumuna tasarruf bonolarının da ithalinin muvafık olacağı mütalâa edildiği cihetle, işbu kanun teklifi hazırlanmıştır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLLERİ VAHYİ ÖZARAR VE SABRİ VARDARLI'NIN TEKLİFİ

2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin (C) fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin C fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 17. — C) İstikrazi dahili, Ergani Demiryolları İstikrazi veya bunların evsafında çıkarılacak Devlet tahvilleri, Devlet bütçesinin ödenmeleri megrut faizli kısa vâdeli (onbeş seneye kadar) Hazine tahvil veya bonoları (resûlmalinden kalan kısmının itibari kıymeti üzerinden); 223 sayılı Kanuna istinaden çıkarılmış tasarruf bonoları, (nama yazılı olanları hâmile yazılı ad ve itibar olunarak).

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No : 2/43
Karar No : 13

20 . 2 . 1962

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekilleri Vahyi Özarar ve Sabri Vardarlı'nın 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin C fıkrasının tadili hakkında olup Kanunlar Müdürlüğü 25 . 12 . 1961 tarih ve 2/43 ve 477 sayı ile havale buyurulan kanun teklifi komisyonumuzca tetkik ve müzakere edildi.

1. Bu teklifte tasarruf bonolarının piyasada seyyaliyetini temin suretiyle değerlendirilmesi istenilmiştir.

2. Tasarruf bonoları mecburi bir istikraz mahiyetindedir. Teminat olarak kabul edilecek bonoların borsa değeri mevcudolması ve borsada kote edilmiş olması ve böylece hakiki değerinin tezahürü gerekir. Tasarruf bonolarında buna imkân yoktur. Diğer taraftan nama muharrerdir. Bu sebeple istenilen tedavül seyyaliyetini temin etmez. Tasarruf bonolarının ihracı hakkındaki 5 Ocak 1961 tarihli Kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifinin müzakeresi neticesinde üç sayılı karara mesnedolan mucip sebepler sırasında bu kanunun kaldırılması derpiş edilmiş, ancak 1962 bütçe yılı zarfında mevcut olağanüstü şartlar sebebiyle kaldırılmasına imkân görülemediği belirtilmiş idi.

Bu sebeplerle kanun teklifinin reddine karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Maliye Komisyonu

Başkanı
Kocaeli
C. Babaç

Başkan V.
Muş
S. Mutlu

Sözcü
Aydın
N. Müren

Adana
Y. Aktimur

Bolu
K. İnal

Erzurum
G. Karaca

Gümüşane
N. Küçüker

Kütahya
A. Erbek

Manisa
Y. Yakut

Zonguldak
S. T. Müftüoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Komisyonu
Esas No. 2/43
Karar No. 38

9.5.1962

Yüksek Başkanlığa

İstanbul milletvekilleri Vahyi Özarar ve Sabri Vardarlı'nın, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 17 nci maddesinin (c) fıkrasının tadili hakkındaki kanun teklifi ve Maliye Komisyonu raporu komisyonumuza havale edilmiş olduğundan Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Teklif, 223 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan tasarruf bonolarının Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu nazarında teminat olarak kabulünü ve dolayısıyla seyyaliyetini istihdaf etmektedir.

1. Tasarruf bonoları tahvil piyasası göz önünde tutulmaksızın, mükellefler tarafından beyan edilen gelir matrahı esas alınarak değişik miktarlarda ihraçedilmektedir. Piyasa ile irtibatı yoktur ve mahiyeti itibariyle tasarruf bonolarında bir mecburiyet bahis konusudur. Bu sebeplerle mevcut tahvillerin normal şartlarını bozacağı gibi tahvillerin paraya çevrilmesi cihetine ve elden çıkarılmasına teşvik edecektir.

2. Bonolar halen nama muharrerdir. Borsaya kote edilmemiştir. Ve bu sebeple hakiki piyasa değerlerinin tesbiti de imkânsızdır. Hâmiline muharrer olduğu zaman menkul kıymetler borsasına kote edilmesi ve Amortisman ve Kredi Sandığı kanaliyle tanzim alırları yapılması lâzımdır.

1961 de 450, 1962 de tahminen 500 milyon liralık civarında bono çıkartıldığına göre bu kadar çok bononun hâmiline tahvili bugün için imkânsızdır. Binaenaleyh hakiki kıymeti tesbit edilemeyecektir.

Yukarda belirtilen iki sebep dolayısıyla kanun teklifinde arzu edilen bonoların piyasadaki seyyaliyetinin temini mahzurlu görülmüştür.

Ayrıca, bu tasarruf bonoları mevzuunun Maliye Bakanlığınca toptan ele alındığı ve hattâ bono ihracına salâhiyet veren kanunun kaldırılması cihetinin düşünüldüğü ve fakat 1962 bütçe yılının olağanüstü şartları muvacehesinde bunun mümkün olmadığı Maliye yetkilileri tarafından belirtilmektedir.

Bu sebeple komisyonumuz, Maliye Komisyonunca da aynı gerekçe ile reddedilen kanun teklifini kabule şayan görmemiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Elâzığ Ö. F. Sanaç	Sözcü Ankara İ. Seçkin	Ankara M. Ete	Artvin S. O. Avcı	Balıkesir F. İslimyeli	Bilecik Ş. Binay
Hatay A. S. Hocaoğlu	İstanbul R. Ülker	Kırşehir A. Bilgin	Konya İ. Baran	Konya C. Yılmaz	Maras E. Kaplan
Muğla T. Şahin	Sakarya N. Bayar	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu	Yozgat İ. H. Akdoğan	Yozgat C. Sungur